

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 7. Ab Hierosolymis. In seipsis graues non vident illi iniquitates, quas in aliis minimas vident: hæc conditio peccatorum est, Sanctorum conditioni contraria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

quæ proponerent, ac petebant esse detegit
meros iniuriæ motus, nihilquæ aliud Christo
contraire, præter infamiam vacuumque illorum
auctoritatem, quâ moti ad tribunal concurrerant,
unde foras ad illos egreditur, alloquitur
caminatores. Quis ille vester strepitus? quis tu-
multus? Negotium penitus inspiciens investi-
gans obiecta causamque discutens, dempto il-
lo quod vestra est præsentia atque auctoritatis:

Mat. 23. Nihil causæ invenit in homine isto ex his, in quibus eum accusatis. Rem excutite, iuxta datum Dei præceptum filiis Israel, ne, quia mulierem certum, earum quas bello subiugabant, ornatum montibus, vestibusque præfulgentem nitidissimis, continuò venustam esse iudicarent, fumerentque in matrimonium: si namque turpissimæ facies astringas, pulcher rima videbitur, sed illam his omnibus montibus, ceruisâ, mundoque muliebri spoliarent.

Vitam res denudares, & in se, & per se illas
considerares, si larvas tolleres, heu, quot, quæ
vobis ipsis videntur bona, reperites esse detesta-
bilia; quotque, quæ in alijs iudicas abominabilia,
detegeres, nedum non esse mala, sed optima, de
quibus alibi. En tibi Pharisæos, quod in se iu-
dicabant opus sanctum ac religiosum defecere
parentibus filios (vt dicturi sumus) & in disci-
pulis, vt errorem non tolerandum quod error
nullus esse committitur. Omnem hanc denuda-
hujus vanitatis legationem, hanc arrogantiam,
fastum hunc & strepitum, illumque in se
considera. O quæ pueriles ineptiæ, quæ stulto-
rum naniæ!

Si regni huius cogèretur concilium rebus
tractandis grauioribus, & præmissis laboribus
non leuibus concluderent vt pars media Consi-
liariorum pompatico conueniret Episcopum
comitatu, contra Ecclesiæ suæ Canonicos ex-
postulatura, quod tollentes pileum, nimis stri-
ctè digitis suis extremam comprimant oram,
ita vt aquam expungant; vel quod extra su-
perpellicium brachia nimis protendant, quid
di ceteris: Pharisæos nota, quales Hierusalem e-
grediuntur, quantum tibi inferret admirationem,
videre vrbis principes, primæ notæ magnates
(sic dixeris) turbatos, commotos, extrema pre-
sios sollicitudine tanto viros illos ridentes festi-
uis, quanto eorum negotium intelligeres evi-
dentiùs potiori certè ratione quam David Sau-
lem: dum ait: *Egressus est Israel, vt persequatur
pulcem vniuersi, sicut persequitur perdix in monti-
bus. Perpende quale sit hoc tanti Regis nego-
cium. Rex Israel: venatur pulcem. Quod Rex*

cuncta præparet quo certum aprumque perse-
quatur, vel curat perdicem insequitus, quam
falco persequitur: transcat, at si videres, quod sibi
conquireret magnum numerum venatorum,
falconum, miluorum, canum leporariorum, mo-
liorum &c. vt in montibus pulcem insecte-
tur, qui pridie carnem eius momorderat, quod
de talibus occupato, ferres iudicium? Illos naso
si spende; condole miseris: iam enim videre li-
cet illis superuenisse Dei maledictionem ore
prophético fulminatam: *Peccator centum anno-
rum maledictus eris. Alij legunt Puer. Vt male-
dictum habe, qui cum sit centenario, puer est
puerilia tractat. O popule maledicte: centum imo
& mille millium senex annorum, adeoq; dece-
pite, vt sicut David frigore contractus, cetero-
marum pellibus cooperis, nullo serues calore
charitatis, aut virtutis, qui frigore congelatus e-
moreris talibus nihilominus ineptis, nemisquæ
dissentariis maledictus es, & optimo iure à
Christo maledictus esse declararis.*

§.7. Ab Hierosolymis. In seipsis graues non
vident illi iniquitates, quas in alijs minimas
vident: hac conditio peccatorum est, Sancto-
rum conditio contraria.

Alia breuiter consideremus, quæ hic cõ-
munitè expenduntur. Qui fieri potuit,
vt illi ex loco tam remoto tantæque di-
stantiâ, quali Hierusalem à Galilæa distabat,
rem adeo paruum, nulliusque momenti notare
petuerint, & graua, horrendaque crimina non
aduertent, quibus tota Hierusalem foedebat
in proprijs ædibus, sicut Pharisæis spectatoribus,
imò in proprijs ipsorum pectoribus? Horrebant
vrbs illa sceleribus execrandis, turris, latroci-
nijs, iniurijs, adulterijs homicidijs. Illam Hæra-
indignat Sodomiam & Gomorham, meretri-
cem, latronum speluncam. A Propheia Ezechie-
le acculatur. *Quis sanguinum.* Talis hoc tem-
pore viderat, dum à longè Saluator eam intui-
tus, oculos suos in fontes liquefecit lacryma-
rum, eius deplorans excidium iamque capti-
eius imminente defensus calamitatem. *Videns
cruentam fleuit super illam.* Eorum erant ædes
speluncæ latronum, pauperum horis crepan-
tes quas sibi suis vfuris, suis rapiebant transi-
tibus fronte adeo perfrecta, vt ipsum templum
speluncam, & cooperculum suis latrocinijs suis-
que erigerent sacrilegijs. Erant eorum pectora
sentina iniquitatum, & prout Saluator illis expo-
brat.

bra: sepulchra pulchra, foris dealbata, intus autem ossibus, cranis mortuorum, vermibusque delectanda. Quomodo illa transeunt, quae sibi proxima sunt, nec aduertunt nec condemnant: & ibidem multis interiectis miliaribus rem inuenerunt a leone, qua sit nulla leuior, videlicet Apostolos panem immundis manducate manibus: Illis hoc liceat obijcere quod olim peruersis Daniel illis Sciuoribus. *Innocentes opprimens, & dimittens nocuos.* Indemnatos tantos dimittunt totque homicidas, latrones, adulteros quos secum habent, nec ipsos in sua ciuitate, in suis aduertunt aedibus, & innoxios condemnant, quos à longè conspiciunt.

Mat. 13. 2.

I.

Cur peccator alienis sepe delectibus occupatur.

Eccli. 21.

25.

D. Hier.

L. con.

tra le.

ianian.

Tim. 2.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

25.

II.

Similitudo.

In ps. 34.

Et in ps.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

118.

la sibi perplacet, illam sapius contemplantur, semper nouum aliquid componit, & licet non esset aliud, quam hoc ex illo mutate loco, quod melius expedire iudicet, his indefinenter occupatur. Verumtamen qui illam, ut stabulum habet, fatenti horridum stercore, quod vix semel per annum euenitur, parietes telis araneorum sine cooperti, per panimentum reiant bufones, serpentes, aliaque insecta venenata, ne recaris, quod illum domi sis detenturus, aut ad alias diuertit, aut in forum secedit ambulaturus. Tandem cui domi vxor est honesta, pacifica, comes, elegans, eius gaudet conuersatione, & vix ab illa discedit, nisi per transennam: at ille, qui mulierem patitur amatam procacem semper obganientem, obmurmurantem, ne timeatur, quod diutius domi quietus sit moraturus: de eo namque sic testatur Spiritus S. *Testa ingitur pessillam mulier litigiosa. Quae virum lecto tunc.*

Considera (monet hic D. Aug.) discrimen inter Sanctos & peccatores, inter bonos & malos: Vir iustus viridarium habet coeleste, animam suam, optime cultam animae suae domum erectam, mundatam, stragularam, ornatum, compostam, pijs exercitijs, operibusque decoratam: vxorem alit, conscientiam intelligo, pacificam, venustam, quae virum soletur, recet vt D. Paulo contigit: sic enim de se testatur: *Gloria nostra haec est, testimonium conscientia nostra.* Hinc oritur, vt communiter sint in seipsis, seipfos, & quod in domo est, contemplantur, Dauidem imitantur: *Perambulabam in innocentiis cordis mei, in medio domus meae.* Similes testes Diu. Gregor. sanctis illis animalibus, de quibus Ezechiel quae licet plena essent oculis ante & retro, cunctos tamen gressibus suis ac vijs intentos dirigebant. *Vnumquodque ante faciem suam gradiebatur.* Impius autem horum animae suae habet vt spinetum, cordis sui habitaculum, sordidum, immundum, execrandis horridum iniquitatibus & mille peccatorum serpentibus detestandum, mulierem patitur conscientiae, quietis impatientem, remordentem, quae eo momento quo in se reuertitur millenis eum exacerbat, acclamatque vocibus, & ob commissa scelera remurmurat. *Accusatricem perpetuam* (illam vocat D. D. Chrysof. *circumstant, obiurgat, laniat, flagellat, numquam quiescit.*

Hinc elicit Theodoret. hoc non minimum fore tormentum, quo in iudicii die vniuersali torquentur scelerati: nimirum, quod ipsi Deos oculos aperiet, quibus proprias intueantur conscientias, fixa oculorum acie (a) vt illos ab eis

ita profundè Deus inculpsit, vt nunquam pos-
 sit erari, & Spiritus S. his verbis indicauit: *In cogitationibus impij erit interrogatio.* Intus impius
 alit iudicem, propriam conscientiam, quæ per-
 petuo ab impio inquitur, interrogat, quando rem
 malam aggreditur. Hoc ipsum Apostolus locu-
 tus de Genibus expoluit: *Lex scripta in cordi-
 bus eorum inter se inuicem cogitationibus accusan-
 tibus, aut etiam defendentibus.* Quam obrem igitur
 legem illam dedit scriptam, quam homo for-
 tis extra se conspiceret, si intus illam gerebat
 inculpsam? Audi D. Augustin. *Manu formatoris
 nostri in ipsis cordibus nostris veritas scripsit: quod
 tibi non vis &c. oppositum est oculis eorum, quod
 in conscientia videre cogentur, dicens Scriptur-
 ra: In cogitationibus impij erit interrogatio, ubi
 interrogatio ibi lex.* Quot te inquietat interroga-
 tionibus conscientia, rem malam pataturus? Cur
 hoc agis? An non vides hoc tibi in tuum cedere
 detrimentum animæque damnationem? Hæc
 propositi non possent, nisi lex intus esset, quæ ti-
 bi quid malum quid iudicet sit bonum declararet. Sic
 se res habet (inquit ille): quod intus in corde legem
 habeant homines scriptam naturalem: attra-
 men quia communiter, foras egrediuntur, &
 hoc minus, quod in pectore later considerant,
 hoc omne studium eorum, quæ foris sunt, & o-
 culis patula in aliis perferuntur; conueniebat
 hanc illis legem opponere, vt illam parentes in-
 spicerent. Iterum D. Aug. *Quia homines appeten-
 tes ea, quæ foris sunt, etiam à seipsis exules facti
 sunt, data est etiam conscripta lex, non quia in cor-
 dibus scripta non erat, sed quia tu fugitiuus eras,
 cordis tui ab illo, qui vbiq; est comprehendis. Et
 ad te ipsum introreueraris.* Nullum acerbius ma-
 lo tormentum, quam si oculos suos deflectat, vt
 quæ intus sunt aspiciat, vnde & illos tantum-
 modo in ea quæ foris sunt, despectit. Statuatur
 igitur lex ista foris, omnibus pateat, vt saltem
 hoc illam modo conspiciat.

S. 8. Carnales corporis, eiusque vitioris sunt solliciti, anima autem incuriosus: spirituales oppositè.

Nota secundò, cur cum toti illi sint in
 munditia & corporali vitore, animam
 suam negligant incuriosus. Nullus illis in
 curanda corporis munditia diligentior, vt nec
 vmbra sordium patiantur, nec in extremo digi-
 gili sui. Narrat D. Ma. c. id quod dicimus quod
 nunquam à lauando desisterent, dñm egre-

dientes, domum reuertere: Venientes à foro: ad
 mente assidebant, dñi gultato vno ferculo: aliud
 afferebatur. At in anima mundicie adeo erant
 incuriosus, vt nullum sit sterquilinum, nulli fru-
 tidius sepulchrum, prout illis Christus Dominus
 impropertavit. Magna calamitas, & illa est hæc
 mundus in occupat vniuersum. Duo genera ho-
 minum in illo distinguit Apostolus: spirituales
 illi, carnales alij hi curandis carnis rebus tantum-
 modo incumbunt, carnis studet deliciis, volupta-
 tibus, ornati, sanitate, luxuria, diuitis. Illi vero
 solis spiritus animæque student bonis, putant
 se propterea, saluti spirituali, mentisque facultatibus.
 Dicunt illi valeat corpus, vestiatur, excipiat
 placide, sit d. spositum, sit ornatum, sit mundum,
 nihil illi ex omnibus desit desiderabilibus: quo-
 modolibet anima valeat, quid ad nos, dicunt hi:
 sit anima sana, quietata, bene culta, emundata, cor-
 pus autem quomodolibet valeat, nihil curamus.

Oritur autem hoc discrimen (inquit D. Aug.)
 quod illi ea sola æstimet esse bona, quæ corpori
 quæ vitæ seruunt temporalia: *Hæc pars illius, an
 Ecclesiastes, & hoc ipsum asserit propheta, vt se-
 pe numero ponderat D. Chrysost. a. ex lectione
 de septuaginta quæ ipse sequitur. b. Æfirmauerunt
 hæc bona, quasi sanctia: Hæc vt bona iudicauerunt
 principiora. Hi vero, sola animæ bona, vt vult
 iudicat. En tibi carnales, totū rebus deliti deli-
 ciarū, sanitati, cultuq; corporis. Dives epulo-
 regina Iezabel, mulier illa meretricio mundo
 præfulgēs quæ Deus D. Ioa. monstrauit, spiritua-
 les autē atterde, quibus hoc vnicū est negotiū
 rebus spiritus & animæ conquirendis, nō mai-
 ori cura illa quæ corporis sunt curat, ac si ad il-
 los hæc minime pertinerent; vnde & illud gerunt
 lacerū, inops, debite, despectum, mortifica-
 tum. Vnum mirare Franciscum, alterum perpe-
 de D. Dominicum &c. Apostolos imitare, nota
 qua cura non cura nutriant corpus, pulueribus
 obstrum, plagis horridum, fame consecrū, pau-
 perie maceratum. Vnde concinne D. Aug. illam
 exponit sententiam: *Vos autem non estis in carne,
 sed in spiritu. Quid ais Apolito sanctissime? Nō
 forte colites. aut mortuos alloqueris, qui extra
 mundum sunt & carnem? Nunquid Ap-
 stolus alloquitur eos, qui iam carnis deposuerunt
 pondus? pater omnibus quæd non cum illis qui
 Romæ agebat, litteras daret. Quæ igitur ratione
 illis ait: Vos autem non estis in carne, sed in spiritu.
 In te esse aliquid, est eius curā habere. Sic aliter
 loquens Dñe, esto in illo, quod tibi dico, Dñe
 sis hic: Optime dicit, quod viri iusti non sunt in
 carne, quia eius curam nō perferunt, nihil illi
 refert,**